

Vážení a milí čtenáři,

jarní vydání Zpravodaje je tu, možná, že už s letním počasím, v době psaní se naopak potýkáme ještě se zmrzlíky.

Nejprve se podíváme, jak bylo na znakovacím kurzu v Bělči. Potom se přidáme k setkání Asociace senzorické integrace a k Evropskému dni logopedie.

V rámci štafety předané z Plzně představujeme poradkyni Danku Horáckovou ze Středočeského kraje.

Vybíráme z přečtených knih, asi mnohé z vás zaujme kniha s názvem *Vývojová dysfázie*.

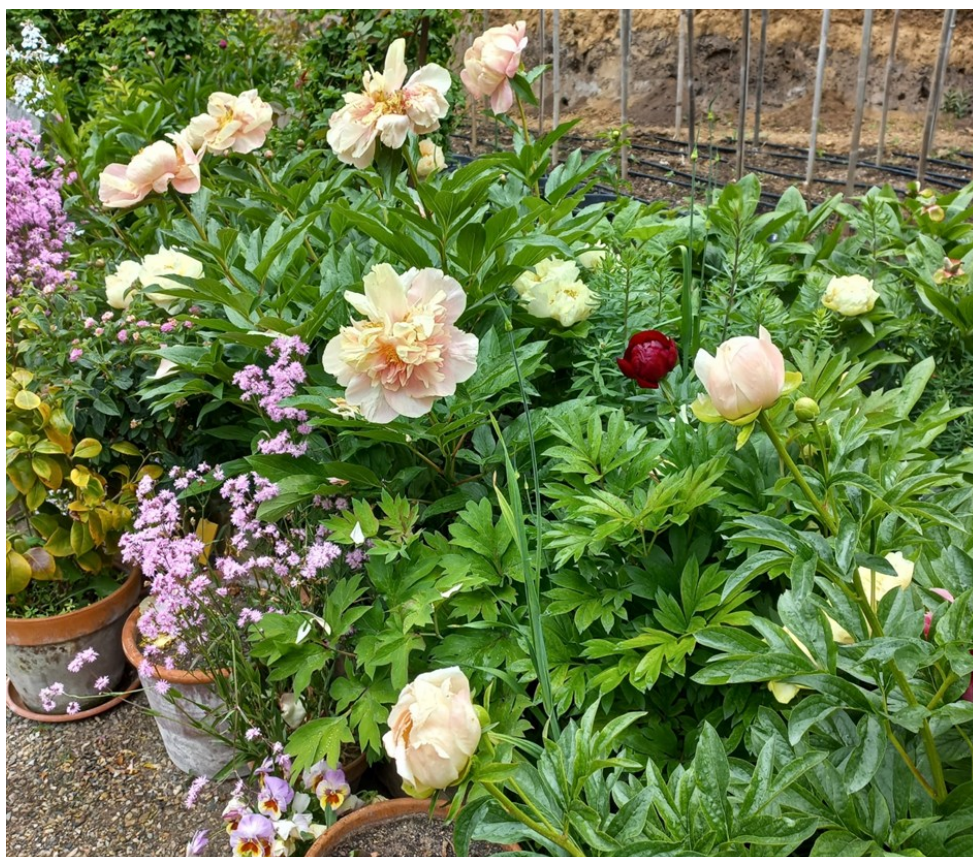
Pomůcky pro praxi tentokrát zastupuje knížka nejen pro nejedlíky o sovičkách vytvořená v programu InPrint, senzoboxíky a tipy na senzorické hraní (zatím první část).

Určitě vítáte dobré zkušenosti jiných rodin, když sami hledáte vhodný kroužek pro vaše dítě. Jeden takový ohlas se k nám nyní dostal, a to na Malého muzikanta.

V závěru nabízíme první vlašťovku: tip na hřiště. Věříme, že máte u vás taky své oblíbené. „A můžeme ho taky vidět?“ Budeme rádi, když se o místa a hřiště, která s dětmi rádi navštívujete, se čtenáři podělíte.

**Příjemné dny a inspirativní čtení
přeje**

*Alice Pexiederová, poradkyně rané péče
a redaktorka Zpravodaje*

NOVINKY Z RANÉ PÉČE DIAKONIE

- [ZNAKOVACÍ KURZ – JARO 2025](#) (STR. 3)
- [ZNAKOVACÍ KURZ – JARO 2025, OHLASY ZÚČASTNĚNÝCH RODIN](#) (STR. 4)

VZDĚLÁVÁME SE

- [KUKÁTKO ANEB JAK TO ŽIJE V ASI](#) (STR. 6)
- [EVROPSKÝ DEN LOGOPEDIE](#) (STR. 8)
- [KURZ TÝM OKOLO DÍTĚTE](#) (STR. 10)

PŘEČETLI JSME, VIDĚLI JSME

- [VÝVOJOVÁ DYSFÁZIE](#) (STR. 11)

PŘEDSTAVENÍ ČLENŮ TÝMU

- [NÁŠ TÝM — DANIELA HORÁČKOVÁ](#) (STR. 12)

POMŮCKY V PRAXI

- [PODPORA KOMUNIKACE PRO NEJEDLÍKY](#) (STR. 14)
- [SENZORICKÉ BOXÍKY](#) (STR. 16)
- [INSPIRACE NA DOMÁCÍ SENZOHRÁTKY](#) (STR. 17)

ZKUŠENOSTI Z RODIN

- [I JÁ JSEM MALÝ MUZIKANT](#) (STR. 19)
- [HŘIŠTĚ NA PRAZE 3](#) (STR. 20)

[KONTAKTY](#) (STR. 21)

ZNAKOVACÍ KURZ – JARO 2025

Jarní znakovací kurz se opět konal v krásném, klidném a přívětivém prostředí Tábora J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí, a to v prvních čtyřech květnových dnech. Kurzem nás provedly Veronika Strenková (Raná péče Diakonie), Zuzana Sýkorová (Raná péče Sluníčko – Oblastní charita Hradec Králové) a Vlasta Spilková (Raná péče Diakonie). Na část kurzu s námi byla i Martina Sádovská (Tři žirafky).

Předně bych chtěla poděkovat všem rodinám za účast. Bylo fantastické, jaké vřelé a bezpečné společenství jste utvořili, a tak vznikla spousta společných zážitků, možností sdílení a společného hraní, které se krásně prolínalo celým pobytem.

A jak to vlastně bylo? Po příjezdu a zabydlení se nás čekal první blok znakování – seznámili jsme se mezi sebou, lektorky nám sdělily úvodní, základní informace a rovnou jsme se pustili do znakování rodinných příslušníků, dále v písničkách, básničkách a nakonec i v pohádce *O koblížkovi*, která uzavírala znakování každý večer.

Následující dva dny v průběhu čtyř znakovacích bloků lektorky přidávaly další okruhy a možnosti znaků (barvy, oblečení, jídlo, činnosti, potřeby, počasí aj.) Celkem jsme měli možnost naučit se cca 160 znaků, další písničky i básničky, které se nám dostaly tak do rukou, až se jejich interpretace stala snadnou.

Počasí nám opravdu přálo, slunce nás hrálo, a my jsme mohli většinu znakovacích bloků absolvovat venku, což jsme, myslím, ocenili všichni. Děti měly možnost znakovat s rodiči, nebo se proběhnout okolo nás či si pohrát na pískovišti. Ale i tak leckteří po očku koukaly, co všichni dělají a říkají nebo zpívají.

Až sobotní odpolední ochlazení nás opět přimělo být vevnitř.

Přes den mezi znakováními a jídlem jsme vždy dopoledne a odpoledne chodili na společné procházky malebným okolím. Cestou jsme si mohli povídat, hrát a zkoumat okolí. Jednou jsme si zašli do blízkého pivovaru, kde je prima venkovní posezení a malé hřiště.

Po večerech se ještě povídalo – Zuzka Sýkorová a Veronika Strenková o základech, principech i nástrahách znakování. Martina Sádovská na téma logopedie a jejích možností. Předtím jsme si opekli na ohni buřty. A do třetice nás čekalo povídání o dalších možnostech podpory komunikace s praktickou ukázkou prvních knížek, zážitkových deníčků, komunikačních karet nebo fotek od rodin a lektorek.

V průběhu dvou dnů měla každá rodina možnost individuálně probrat své možnosti v komunikaci s Martinou Sádovskou. Pojmenovali spolu pokroky, které již rodina má za sebou, a možnosti, které má před sebou. Byla možnost mluvit i o školách a školách.

Poslední den jsme uzavřeli opakováním znaků, písniček a básniček. A dopoledne bylo doslova pohádkové. Zúčastněné rodiny se chopily hraní a znakování pohádek: *O veliké řepě*, *Boudo, budko* a *Kdo snědl kaši*, s takovou chutí, hravostí i mírou improvizace, že všem připravili krásnou, laskavou i humornou podívanou. A závěrečnou pohádku *O koblížkovi* jsme hráli již téměř všichni.

Olga Cudlínová, poradkyně rané péče

ZNAKOVACÍ KURZ – JARO 2025, OHLASY ZÚČASTNĚNÝCH RODIN

Jsem moc ráda, že jsme se mohli zúčastnit znakovacího pobytu v Bělči nad Orlicí. Odnesli jsme si cenné informace i plno zážitků, poznatků a dojmů. Také bylo fajn se sejt s rodiči, kteří řeší ne úplně běžné starosti a radosti s dětmi, nebo si jen tak popovídat. Kurz vedly skvělé lektorky a pracovnice Rané péče Diakonie a Sluníčko. Kurz všem doporučuji, máme velké odhodlání k tomu pokračovat a rozvíjet naši komunikaci prostřednictvím znaků, abychom se lépe domluvili.

Diana & Pepík

Na znakovacím kurzu jsme byli již podruhé, dostali jsme možnost vrátit se do Bělče jako náhradníci po dvou letech.

Kurz jsme si opět celá rodina moc užili. Máme dvojčata, nyní čtyřletá, se středně funkčním autismem a nyní jsme vnímali posun, hlavně u jedné z holčiček, která jako by pochopila, že si rukama může opravdu něco vykomunikovat (obě holky jsou stále neverbální a chodí nyní na ABA terapii, kde rovněž pracujeme na používání pár znaků ke komunikaci). Kurz dal impuls i nám, rodičům, k dalšímu znovuzapojení více znaků do naší komunikace s holkami, každodennímu používání říkanek a písniček se znaky.

Jinak prostředí tábora je úžasné, člověk je celé dny v přírodě, obklopen lesy, rybníky, před budovou je krásné velké pískoviště a opodál herní prvky

(klouzačka, houpačka). Ráj pro děti. Lektorky byly úžasné jako na prvním pobytu, ohromně empatické, chápou, že naše děti ze znakovacích seancí odbíhají, nebo různě kňučí apod. Obecně měly naprosté pochopení pro jakýkoliv pláč, vztekání apod. To tedy platí i pro ostatní rodiny, které bylo moc příjemné poznat a popovídat si s nimi večer u ohně o jejich příbězích a zkušenostech.

Mockrát tedy díky zapáleným lektorkám, bez nich by to nešlo a ony jsou všechny skvěle sebraný tým. Kurz a hlavně samotný pobyt naše holky zase posunul trochu vpřed.

Kurz mohu vřele doporučit pro všechny rodiny, které mají dítě s opožděným vývojem řeči nebo zcela neverbální.

Nikola Malinková

Moc děkujeme za možnost zúčastnit se znakovacího kurzu. Ubytovaní, jídlo, vyžití pro děti i celkové prostředí bylo parádní. Nejlepší byl ale samotný program, který je uzpůsoben potřebám malých dětí. Je promyšlený a za těch pár dní jsme se toho spoustu naučili. Děti viděly, že znakuji i ostatní rodiny, což je pozitivně motivuje. Pro syna už to bylo pak trochu smyslově náročné, ale není problém si program přizpůsobit. Potkali jsme zde další rodiny, s nimiž bylo

možné si popovídat o radostech a starostech, které jiné rodiny neznají, a snad jsme potkali i nové přátele. V neposlední řadě bychom rádi zmínili skvělé lektorky. Všechny byly nesmírně přátelské, vstřícné a empatické. Bylo vidět, že to celé dělají srdcem a že tématu rozumí. A hlavně rozumí našim dětem.

Bylo to skvělé a doufáme, že někdy pojedeme znovu.

Rázusovi

KUKÁTKO ANEB JAK TO ŽIJE V ASI

Znáte ASI? Pokud ne, je to zkratka pro [Asociaci senzorické integrace](#) a to už vám nejspíš něco říká... Asociace pořádá každé jaro setkání členů a zve si na ně různé odborníky. Podruhé jsme měli možnost zúčastnit se i my. Co nového jsme se na setkání dozvěděli?

Třeba z příspěvku **Jany Markové** a **Laisy Michlové** z **Fyzioaktivu** jsem získala bližší představu o skupinové terapii, již nabízejí některým klientům, kteří u nich absolvovali individuální a skupinové lekce.

Terapie je určena pro děti 5–8 let a především s diagnózami ADHD (porucha pozornosti s hyperaktivitou), vývojová dysfázie, porucha autistického spektra i pro děti s náročným chováním, které jiné skupinové aktivity nezvládají.

Jedná se o cyklus 16 terapií jednou týdně za pololetí, jedna lekce trvá 50 minut a účastní se jí 7 dětí a 2 terapeuti. Smyslem je „opravit“ negativní zkušenosti dětí s fungováním ve skupině vrstevníků i s dospělou autoritou, a tím podpořit jejich začlenění do běžného sociálního života. Děti získají pocit bezpečí, jistoty, přijetí a mnohdy i vnímání sounáležitosti ke skupině a tyto dovednosti a zkušenosti mohou přenášet do nových situací.

Důležitým terapeutickým principem na začátku terapie je uzemnění (tedy něco, co dětem obvykle v jejich aktivitách zásadně chybí), prostor pro vlast-

ní vyjádření, volný pohyb v prostoru prostřednictvím řízené pohybové hry na určené téma (my jsme měli možnost zažít společnou hru na lovce a zvěř) či „závodů“, při nichž se děti dostávají do vzájemné interakce. Ke konci lekce následuje zklidnění, uvolnění a prostor pro zpracování zážitku.

Simona Šimonovská nám vysvětlila principy EEG Biofeedbacku, včetně vhodných zdravotních indikací. Jími podle její zkušenosti jsou zejména poruchy spánku, enuréza, poruchy pozornosti a učení, epilepsie aj. Zároveň zdůrazňuje, že nikdy nelze generalizovat a vždy musíme vhodnou terapii individuálně zvažovat.

Vstupní vyšetření tedy je nutnou součástí rozhodnutí, zda je daná terapie pro dítě vhodná, či zda je efektivnější v daném čase zvolit jiný způsob, metodu. Vstupní vyšetření se provádí u dětí nad 4 roky, kdy je možné očekávat pozitivní motivaci dítěte ke spolupráci.

Terapie je dlouhodobá, ideálně by měla probíhat dvakrát týdně po dobu cca tří měsíců. Není hrazena ze zdravotního pojištění, proto je třeba pečlivě zvažovat, zda je pro ni dítě indikované a rodiče dost motivovaní. Délka tréninku by měla být 30 – 40 minut klidové pozornosti (na začátku stačí i 15 minut).

Bronislava Krajíčková se z fyzioterapeutky zvolna mění v praktika [Feldenkraisovy metody](#).

O metodě jsme již před časem ve Zpravodaji psali, z pro mě nosných principů vybírám namátkou:

Stav na tom, co jde (nikoliv na tom, co nejde).

Hledej, co jde udělat.

Nenič nervovou soustavu nadměrným úsilím.

Buď v interakci (se svým tělem, i ostatními).

Mysli jako začátečník (tedy hledej nové cesty, ne zažité vzory).

Zvyklosti lze přenastavit.

Buď zvědavý.

Iva Kubrichtová z [Hiporehabilitace Jupiter](#) nám osvětlila, že každý kůň má preferenci jednu ze základních rovin a že podle toho na hiporehabilitaci vybírají pro každé dítě jiného koně. Tím se v centrální nervové soustavě dítěte vytvářejí nové mozkové spoje a aktivují fyziologické vzorce pohybu. Iva navíc do klasického hiporehabilitačního pohledu začleňuje prvky sensorické integrace, tedy hledá, jak podpořit hiporehabilitací propriocepci (vnímání vlastního pohybu), vestibulární (rovnovážný) a taktilní (hmatový) systém. Způsob tedy volí podle toho, co chce aktuálně podpořit. K tomu vybírá nejen koně, ale i např. madla či terén.

Důležité z jejího příspěvku bylo i upřesnění, kdo může hiporehabilitaci provádět: Jsou to fyzioterapeuti,

ergoterapeuti a rehabilitační lékaři. Akreditované kurzy poskytují Česká hiporehabilitační společnost a Centrum hiporehabilitace Mirákl.

Poslední dobou se často setkáváme s pojmy KIDD a KISS syndrom. **Manželé Havličtí** z [Fyziolandu](#) se ve své praxi s dětmi s obtížemi plynoucími z této (pro mnohé zdravotníky kontroverzní) diagnózy setkávají ve stále rostoucí míře.

Kdy se dá u dítěte předpokládat, že může mít KISS syndrom? Pokud má dítě do 1 roku velké potíže v oromotorice (tedy oblasti kolem úst – např. se sáním, sliněním), je nepřiměřeně citlivé v oblasti krku, má časté koliky či potíže se spánkem (často opačný spánkový rytmus), může se jednat o blokádu 1. a 2. krčního obratle. Cílenou fyzioterapií se tato blokáda může brzy odstranit a nemusí přejít do tzv. KIDD syndromu. Ten může přetrvávat až do dospělosti a projevovat se např. dyspraxií (pohybovou neobratností) či dysgnozií (porucha vnímání a poznávání předmětů). Havličtí vyjmenovali i další pozorované příznaky jako např. opožděný vývoj řeči, vývojovou dysfázii, vybíravost v jídle, změnu smyslového vnímání v dutině ústní, emoční labilitu a s ní související potíže v sociálním vývoji i potíže ve zrakové fixaci.

Zkrátka o nové přístupy, poznatky a zkušenosti není (nejen) v sensorické integraci nouze a je na nás, pro co se rozhodneme. A nezapomínejme na důležitou zásadu: Méně je někdy více!

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

EVROPSKÝ DEN LOGOPEDIE

Možná jste se také zúčastnili online přednášek Asociace klinických logopedů 6. března tohoto roku.

Dvě mladé logopedky ve svých přednáškách účastníkům osvětlily jednoduchým, ale erudovaným přístupem základní předpoklady rozvoje jazykových schopností dětí s opožděným vývojem řeči.

První z přednášejících, **Bára Lichorobiec**, se zabývala tématem, zajímavým pro všechny maminky malých dětí: **Jak podporovat rozvoj řeči u kojenců a batolat?**

Mluvila o obecných principech a **komunikačních strategiích** popsanych v knize *Jak mluvit s dětmi od narození do tří let* (tuto knihu si můžete půjčit v naší Knihovně).

Vyzdvihla především strategii **následovat zájem dítěte** – sledovat, co vaše dítě zajímá, na co se dívá, protože společná vizuální pozornost vede k rozvoji sdílené pozornosti obecně.

Druhá strategie je **počkat** – dát dítěti čas na reakci 5–10 sekund, ale čekání je často (nejen) pro rodiče dlouhé, proto je třeba tuto dovednost cvičit.

Strategie **schodů** – umět se vyladit na vývojovou úroveň dítěte, přičemž vyladění často znamená zjednodušení a postupné přidávání.

Strategie **správného kladení funkčních otázek** je také vědomou disciplínou. Musíme se naučit ptát nejen „Co je to?“ Tato otázka totiž odkazuje jen na podstatná jména. Měli bychom se ptát i „„ ale také „Jak (dělá...)“ a později „Proč...“ Právě tyto tzv. otevřené otázky vytvářejí předpoklady pro přechod od pojmenování k funkčnímu slovníku dítěte (zahrnujícímu slovesa, příslovce – tady, tam = prostorové vztahy...)

Poslední zmíněnou strategií bylo **využití rituálů**, denních rutin (tedy opakujících se každodenních činností) a učení se výměnám, nejlépe ve hře (na principu střídání), což vytváří předpoklady pro budoucí dialog.

Zároveň přednášející vyzdvihla doložitelný fakt, že **zrelaxovaný, tedy uvolněný mozek se učí efektivněji a rychleji**. Pro hru a učení tedy musíme vytvářet podmínky: klid, vhodnou fyziologickou polohu, bezpečí a hlavně radost ze společné hry a chvilky vzájemné zábavy.

Zmínila také praktická doporučení pro rodiče miminek – např. umístění postýlky v místnosti – pokud je u stěny, dítě dostává podněty jen z jedné strany, navíc působí odraz zvuku, proto je potřeba alespoň měnit polohu dítěte, aby mělo dostupné sluchové podněty z obou uší.

Také doporučuje dávat pozor na zvukové kulisy – zvuk televize či rádia. Děti nemohou plně vnímat přirozené zvuky ani řeč a navíc hrozí smyslové přetížení, zejména u dětí s citlivou nervovou soustavou.

Logopedka také zdůrazňuje význam tzv. rituálních vět, které užíváme vždy před začátkem opakovaných činností (přebalování apod.) Slouží k naladění dítěte na konkrétní (třeba neoblíbenou) činnost a zároveň dítě učí vnímat sdělení v kontextu situace, a tak mu lépe porozumět.

Výzkumy se zabývají procesy vnímání jazyka – dítě nejprve vnímá **věty jako celek** včetně melodických faktorů řeči, potom **hlásky** (v pátém měsíci je dítě „univerzální fonetik“, je schopné rozlišit hlásky jakéhokoliv jazyka či dialektu, po šestém měsíci tuto schopnost ztrácí ve prospěch rodného jazyka, přičemž v tomto vnímání hrají klíčovou roli samohlásky, nikoliv souhlásky) a teprve naposledy rozlišuje dítě jednotlivá **slova**.

Maminky s dětmi přirozeně užívají tzv. **motherese** či baby talk – „maminštinu“ – tedy automatické nastavení řeči v počátečním období záměrné komunikace (8. –10. měsíc). Projevuje se opakováním jednoslovných sdělení se specifickým důrazem, melodií... Jejím použitím se zvyšuje jak porozumění, tak i budoucí možnost nápodoby.

Vývojová řada užívání jednotlivých hlásek přitom podle výzkumů kopíruje základní zkušenosti dítěte s příjmem potravy – dítě zpočátku napodobuje oboustranné hlásky M, B, P (souvisejí se sáním) + G (souvisí s polykáním).

Výzkumy je rovněž dokázáno, že se mamince se v průběhu raného mateřství objektivně mění „mozek“, je lépe naladěna na mimiku a další neverbální signály dítěte. *Využijte toho – třeba pro znakování!*

S odkazem na možnosti podpory řeči znakováním zmínila paní logopedka podcast AKL (Asociace klinických logopedů) [Řeči o řeči – 006 – znakování kojenců a batolat](#).

Připomínám, že znakovací kurzy pořádá Raná péče Diakonie dvakrát ročně. Přihlaste se.

Druhá přednáška Marie Nimbona z [Klinické logopedie – RAIN](#) se týkala tématu dosud v České republice málo prozkoumanému, a sice **Jak podpořit řečový vývoj pomocí smyslů?**

Vycházela přitom z **pyramidy učení podle Williame**, která zdůrazňuje prvotní potřebu rozvíjet tzv. bazální smysly a teprve potom se zabývat vyššími patry pyramidy.

Smyslové systémy prokazatelně ovlivňují **artikulační, slovní zásobu i porozumění dítěte**. Je tedy nutné **skrzes tělo poznávat sktruktury jazyka**, a tím mu i lépe **porozumět**. Jde zejména o **hmat, vestibulární systém a propriocepci**.

Dítě pro svůj vývoj potřebuje **prozkoumávat, mít dostatek pohybu** – tyto základní předpoklady v dnešní době často mizí na úkor **smyslového přetížení** (hlavně sluchovými a zrakovými podněty).

Evropské logopedické doporučení deklaruje, že děti do 3 let by vůbec neměly být vystaveny vlivu obrazovky, od 3 do 6 let maximálně 40 minut denně.

Mnohé děti jsou v současném světě buď hypersenzitivní (tedy smyslově přecitlivělé), nebo naopak hyposenzitivní (tedy se sníženou citlivostí vůči podnětům zvenku i z vlastního těla).

Hyposenzitivní děti si často dodávají potřebné podněty prostřednictvím zvýšené aktivity (aby mohly cítit své tělo) – proto je vhodné jim zprostředkovat učení v pohybu – na houpačce, na nestabilní ploše, v hamace (tam dochází i k omezení očního kontaktu, který pro některé děti bývá náročné udržet). *Různé pomůcky jsou k zapůjčení v naší Pomůckovně, vždy je ovšem vhodné jejich užití konzultovat s vaším fyzioterapeutem, logopedem či ergoterapeutem.*

Jak tedy můžeme konkrétně podporovat řeč prostřednictvím smyslů?

Stimulace sluchového systému je možná např. prostřednictvím říkanek s pohybem, tancem, zpěvem.

Orální vjemy zprostředkuje křoupání, žvýkání, brčka, kousátka...

Můžeme využít u různé hmatové pomůcky, např. senzorické boxy.

Vestibulární aparát – ovlivňuje pozornost a bdělost. Stimulujeme jej např. houpáním a dalšími rovnovážnými cvičeními či pomůckami.

A pokud to jde, tak před cílenými terapiemi či spolu s nimi dáváme přednost běžným činnostem doma i venku a snažíme se dětem dopřát maximum tzv. heavy work aktivit, tedy silových zážitků z nesení nákupu, vození kolečka, přetahování apod. Tipy můžete získat např. zde: [Hry pro milovníky polštářových bitev - Lawrence J. Cohen...](#)

Mnoho dalších tipů a podnětů najdete v naší knihovně, dále své otázky můžete probrat s odborníky, s nimiž spolupracujete, případně se svojí poradkyní.

Radostné učení v zrelaxovaném stavu vám přeje

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

KURZ TÝM OKOLO DÍTĚTE

Ve dnech 2.- 3. 4. 2025 jsme se zúčastnily kurzu Tým okolo dítěte (dále TOD) ve Zlíně, který pořádá Středisko rané péče EDUCO Zlín, z. s.

Atmosféra školení byla velice příjemná a přátelská. Setkaly jsme se s kolegyněmi z jiných raných péčí, zejména z Moravy.

Metoda TOD pochází z Velké Británie, nositelem myšlenky byl Peter Limbrick. Zkušenosti nám profesionálně předali lektori Dagmar Melková a Marek Mikláš. Vedle teorie jsme si vyzkoušely i několik praktických cvičení a modelových situací, které nás připravily na to, co nás v praxi může potkat.

Co to vlastně TOD je?

Když rodina vyhodnotí, že by jí pomohlo setkání s několika odborníky na jednom místě, může požádat svoji poradkyni rané péče o spolupráci. Poradkyně rodině vysvětlí fungování TOD a společně s rodinou pojmenují největší obtíže, které rodina má. Na základě toho definují cíl setkání, které by mělo rodině pomoci posunout se v řešení problému. Poté vytipují možné odborníky, kteří by se měli sejít spolu s rodinou a společně se zamyslet nad možným řešením. Koordinátorka TOD osloví tyto odborníky a pozve je na setkání v dohodnutém termínu. Doporučuje se pozvat dva až pět odborníků.

Facilitované setkání trvá 1,5 hodiny a jeho výstupem je plán podpory dítěte a rodiny.

„TOD je způsob koordinace systému rané péče pro děti a rodiny s komplexními potřebami, které potřebují intervenci řady odborníků. Model TOD zahrnuje

budování kapacit a na důkazech založenou praxi včetně přirozeného prostředí pro učení, praxe zaměřené na rodinu a praxe založené na silných stránkách a zájmech.“ (Luscombe in ECIA, 2016)

„Jsem máma, nejsem vzdělaný fyzioterapeut. Právě jsem se dostala do světa mozkové obrny... Byli jsme z toho v šoku. Jak to všechno mám najednou pochopit, jak mám ze všech těch papírů, které nám dali, zjistit, co se jak dělá? Je to strašně těžké. Řídíte se tím, co je v těch papírech, ale ve skutečnosti byste potřebovali, aby vám někdo pomohl a vysvětlil, co máte dělat v praxi.“ (Boucher Sue et al., 2019)

V Plzeňském kraji zatím proběhne pilotní setkání TOD v rámci praktické části školení. Poté se budeme zamýšlet, jakým způsobem využijeme získané zkušenosti v praxi pro klienty rané péče.

Vlasta Spilková a Jana Javorská, poradkyně rané péče

VÝVOJOVÁ DYSFÁZIE

Markéta Doležalová, Michaela Chotěborová, Pasparta 2021.

Útlá knížka nabitá informacemi by se také mohla jmenovat Co vše vás o vývojové dysfázii (dále používáme zkratku VD) zajímá a chtěli byste se zeptat.

Čtenář se dočte v plné šíři o všech oblastech, kterých se vývojová dysfázie dotýká. Dozví se základní informace o VD, charakteristiku odborníků, kteří pracují s dětmi s VD, důležité informace k projevům VD a návazné podpůrné programy.

Zvláště zajímavé mohou být kapitoly Tipy a rady (zde jsou různé tipy pro rozvoj porozumění, řeči, sluchové percepce, zrakového vnímání, motorických dovedností a grafomotoriky), Dítě s VD v mateřské škola a Dítě s VD v základní škole. Autorky zde například píší, jaké jsou možnosti vzdělávání, jaké jsou výhody či nevýhody daných variant, jak dítě připravit na školské zařízení nebo jaké obtíže mohou ve školském zařízení nastat.

Knížečka je psaná čtivě, přehledně, s krátkými případy a praktickými ukázkami pomůcek.

Domnívám se, že knížka jde spíše do souvislostí a širě než do hloubky. To je dle mého názoru kužítu věci. Rodiče se mohou plně zorientovat v problematice a dozvědět se mnoho důležitých a použitelných informací, ale nejsou zbytečně zahlcováni teoriemi.

Ukázka: 5. Tipy a rady

Rozvoj porozumění

...Musíme se ze všeho nejdříve zaměřit na rozvoj porozumění řeči, aby se následně mohla rozvinout mluvená řeč...

Co dělat pro podporu porozumění

Řeč **vizualizujte** – tedy podpořte ji obrázky/fotografiemi (např. když chceme dítěti vysvětlit, že si nejprve budeme hrát a poté pojedeme k babičce). U těžších poruch porozumění je dobré mít doma také vizualizovaný (obrázkový) denní režim – aby dítě lépe chápalo režim dne.

Velmi efektivní je **využití gest a znaků** (např. řekneme „Vezmi si čepici“ a při slově „čepice“ si dlaní poklepeme na hlavu).

Používejte **stejný výraz pro daný objekt**. Vyvarujte

se záměny, kdy jednou použijete např. slovo „pes“, jindy „pejsek“, „hafík“ nebo „pejsánek“.

Mluvte jednoduše, popisujte vše, co dítě dělá, vidí, cítí (např. „Jezdíš autíčkem. Autíčko je červené a jede teď do garáže.“ Popisujte také to, co děláte, vidíte a cítíte vy (př. „Umývám nádobí. Teď umývám talířek a teď hrneček.“)

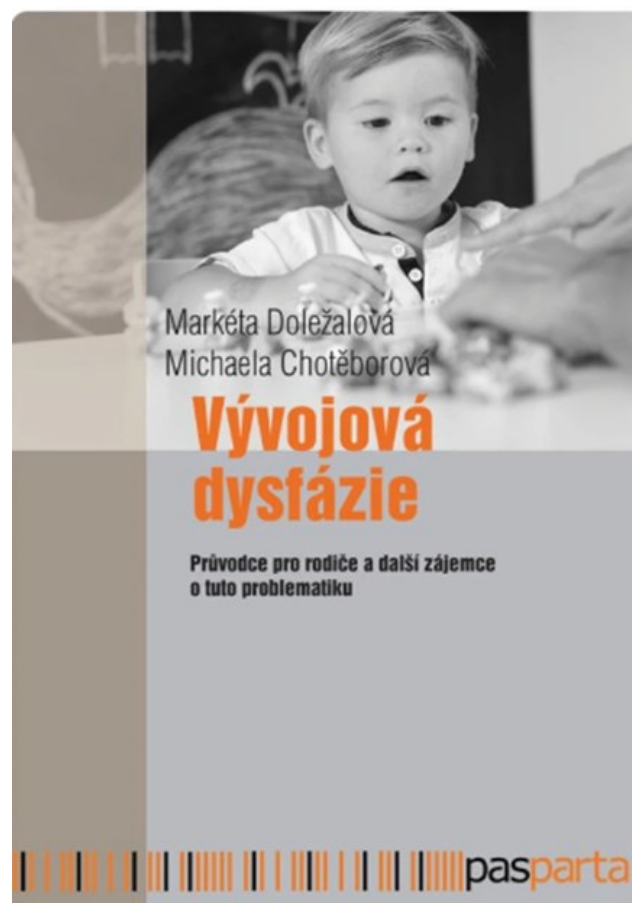
Vyrovnejte se řečové úrovni dítěte. Tzn. pokud dítě používá pouze zvuky, používejte také zvuky či jednoduchá slova. Pokud dítě mluví ve dvouslovné větě, používejte max. 2–3slovné věty.

Dejte dítěti na výběr z několika hraček/předmětů/obrázků a dle úrovně jeho porozumění se ptejte – „Ukaž, kde je... pes/kočka...“ „Podej mi... co jezdí, štěká, bučí...“

Tříděte s dítětem věci nebo obrázky do skupin dle kategorií (např. oblečení, nábytek, ovoce, zvířata). Ať dítě určuje, co do skupiny nepatří. Atd.

[Odkaz na knihu](#) obsahuje i několik stran k nahlédnutí.

Vlasta Spilková, poradkyně rané péče

NÁŠ TÝM — DANIELA HORÁČKOVÁ

Na tomto místě je prostor Zpravodaje vyhrazen pro představení členek týmu poradkyň Rané péče

Diakonie. Tentokrát se přesouváme do Středočeského kraje, štafetu přebírá Daniela Horáčková.

Danko, vím o tobě, že jsi studovala v Brně a při studiu jsi pracovala ve speciální třídě mateřské školy. Co tě přivedlo k práci poradkyně rané péče do Středočeského kraje?

Mám vystudovanou speciální pedagogiku s primárním zaměřením na poradenství. Ve školce mě to moc bavilo, myslím, že jsme fungovali fakt dobře, a rozhodně to nezametám jako přechodné období, ale věděla jsem, že v přímém vzdělávání mě to nenaplnuje – dítě se speciálními potřebami není samo, má kolem sebe celou svou rodinu, která také potřebuje podpořit a podržet. Je to pro mě prostě neodmyslitelný celek. A tak pro mě bylo jasnou volbou, že chci směřovat někam, kde se tak bude s rodinou i dětmi se specifiky pracovat. To raná péče naplňuje ideálně. Dále tomu nahrálo i to, že jsem chtěla zůstat u této věkové kategorie (0 – 7 let).

A takovým posledním, ne moc milým, ale velkým důvodem bylo i to, kam u nás směřuje inkluze ve školství a jak moc je ten systém z mého pohledu v lecčems nefunkční. Bohužel také vidím, že změny tlačené zevnitř jsou málokdy vyslyšené. Takže vím, že chci při příležitostech pracovat i na změnách tohoto systému, ale dokud to nebude aspoň trochu schůdné, moc netoužím po tom, být v tom přímo uvnitř.

V rodinách využíváme různé pomůcky, některé samy vyrábíme tzv. na míru. Prozrad' nám, které pomůcky ráda vyrábíš a používáš při své práci?

Jejda, tady se asi oproti spoustě svých hodně vyrábějících kolegyně prozradím – já vlastně zase tolik „na míru“ dítěti nevyrábím. Jsem velkým zastáncem toho, že děti v takovém věku, s jakými pracujeme, se mají učit především hrou a radostí z aktivity, v kontextu dění (tedy např. z příběhu ve hře) a návazně na to, jaké běžné situace v životě potkávají. V naprosté většině situací, kdy potřebuji něco na míru dítěti, tedy spíše vymyslím další alternativy a způsoby jeho už oblíbených nebo naučených her. Dítě si tak užívá svou oblíbenou aktivitu a my mu do toho můžeme vkládat snad zábavné alternativy,

jak hrát hru jinak nebo ji posunout na vyšší úroveň a hezky do toho skrýt i nějaký ten „rozvíjející“ či výukový“ přesah. Lze do toho pak krásně schovat třeba i znaky nebo využití fotek či piktogramů, motorické aktivity nebo různé předškolní dovednosti. Trochu problematické to je u dětí, které vyžadují stále stejný stereotyp hry, ale i tam se postupně učíme zvládat drobné změny a rozvíjet přemýšlení nad dalšími možnostmi.

Takže když už vezu něco „na míru“, jsou to nejčastěji dovytištěné fotky nebo piktogramy, případně беру nějakou větší hračku či pomůcku, kterých máme plnou hračkotéku a která dobře doplní a posune něco, co již dítě zná.

Ale když už se do vyrábění přeci jen pustím, tak to jsou nejčastěji různé senzorické hračky nebo celé senzorické boxíky s konkrétně zaměřeným obsahem – takové hraní děti baví, mohou si na vše rovnou sáhnout, vyzkoušet a dá se tak ztvárnit v podstatě vše. Další variantou je pak nějaký materiál tematicky zaměřený třeba na oblíbenou pohádku. Naposledy např. skládání dvouslovných vět o papouškovi Blu z pohádky Rio nebo prostorové vnímání se stavěním kostiček z Minecraft.

V našem týmu se na tebe obracíme jako na odborníci v oblasti předškolního a školního vzdělávání. Kde čerpáš tyto cenné zkušenosti?

Největší základ mám z vysoké školy – jak u bakalářských, tak u magisterských státnic jsme měly minimálně jeden okruh zaměřený na zákony, katalogy podpůrných opatření a podobné formální záležitosti. Bakalářskou práci jsem také psala na téma ucelené rehabilitace, a hlavně fungování SPC v ní. Pak jsme také měli hodně praktickou výuku, takže s lektorymi zásluhou jsem se setkala už takto – a tam byla ještě příležitost, aby to vysvětlil někdo zkušený. Pak jsem také během VŠ byla členkou spolku Otevřeno, který se na inovace a směřování českého školství hodně zaměřuje. Spoustu jsme toho také řešily ve školce (minulé práci), kde jsme měli spolupracující síť SPC a hodně dobře se orientující paní ředitelku.

Novinky, změny, inovace či různé situace mě ale zajímají i samy o sobě. U zásluhou hlavně proto, že ač by si to člověk moc přál, tak bohužel vyřešením u jednoho dítěte to neznamená, že už se to nikdy nikomu nestane. A pak považuji za velmi důležité udržovat si přehled v novinkách svého oboru. A jelikož jsem generace využívající sociálních sítí, tak jsou pro mě oficiální účty na nich velkým zdrojem – protože proč bych se měla namáhat dohledávat každou novinku v zákoně nebo návrh do sněmovny stále od začátku, když jsou organizace, které toto samy připomínají a stačí je sledovat. A pak už stačí jen ověřit kontext, dohledat souvislosti a detaily.

Z konkrétních doporučení, co na sítích i jinde sleduji ohledně školství, je to zejména MŠMT; edu.cz; vzdělavaniivdatech.cz; Spoluškola; SOFA (Society for all, dříve ČOSIV – Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání); pedagogicke.info (tam jsou ale články občas zavádějící, tam to vyžaduje více dohle-

dávání a ověřování faktů); Platforma pro včasnou péči; Asociace pro individualizovanou podporu; Locika; Asociace klinických logopedů.

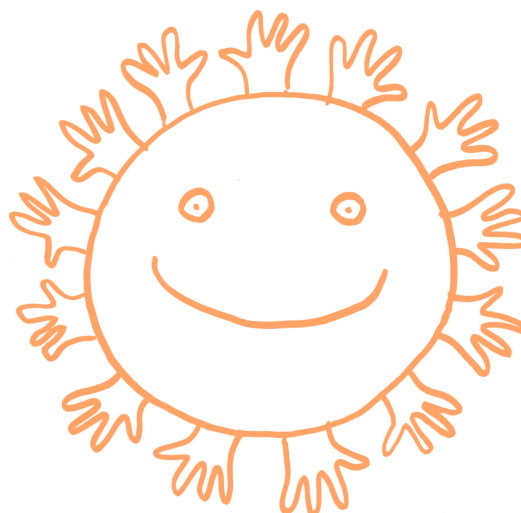
Máš pro naše čtenáře tip na nějaká oblíbená místa, kde relaxuješ, trávíš volný čas a dobíjíš energii?

Moc ráda čtu, takže minimálně večer před spaním je pro mě velký relax zalézt si do křesla s knížkou a číst si. Často tam také sedávám s háčkováním a pletením. Jednou až dvakrát týdně se také objevuji na lezecké stěně Smíchoff. To je pro mě asi nejvíce „vypínací“ místo – člověk musí všechny myšlenky směřovat k dobrému lezení a vymýšlení ideální trasy, a tak už tam nezbyvá prostor k přemýšlení nad prací či problémy. Pak mě lze najít v parcích okolo místa, kde bydlím – nejvíce teď se švihadlem, jak se snažím skákat a učit různé triky. Občas také se slackline, ale to zatím mnohem více končí ležením pod ní než chůzí po ní, tak nevím, jestli se to počítá do relaxuj. Z parků konkrétně ráda navštívím třeba Divokou Šárku, Stromovku, Grébovku či Oboru Hvězda.

A když už je opravdu hodně času, tak jakýkoliv les, louky, hory – prostě cokoli, kde není moc lidí a dá se tam na den či více zmizet. Z poslední doby třeba Tiské skály, Hřebenovka Českým Švýcarskem, Jizerské hory, trasy Stezky Českem, trasa z Grazu až do Prahy a v zimě mi snad na tento seznam přibude i Fisherman's trail v Portugalsku či Camí de Ronda ve Španělsku.

Za milý rozhovor děkuje

Jana Javorská, poradkyně rané péče

PODPORA KOMUNIKACE PRO NEJEDLÍKY

Tak mi na stole přistály dvě báječné malé sovičky. Svoji první misi – být krémem, už splnily. Ale bylo by škoda nenajít pro ně misi další. Jsou příjemné do ruky a jednoduše se otvírají. Co s nimi? Chtělo by to otvírat je a dávat jim něco do břicha. Kolegyně mě ale správně upozornila, že prostor je malý. Cokoli malého se jim dá do břicha, budou děti dávat do pusy. A to nechceme. Nebo chceme? Tak tedy jo! Pojďme tedy dávat do soviček věci, které do pusy patří.

A tak vznikla pomůcka CO CHUTNÁ JÁJOVI? CO NEJÍ PÁJA? A CO OCHUTNÁŠ TY?

návod

CÍL:

Hravou formou se věnovat tématu jídla. Je normální, že každému chutná něco jiného. Je normální, že když něco neznám, tak mi to asi nechutná. Ale možná, to jen neznám a postupně zjistím, že to třeba zkusím ochutnat.

Vhodné pro děti nejedlíky.

OBSAH:

HRAČKY

SOVA JÁJA SOVA PÁJA

DESKY S OBRÁZKY

2x Sova

Holka, kluk

Obrázky

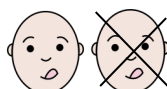
- mám rád/chutná mi

- nemám rád/nechutná mi

- nevím, zda mám rád/
možná mi chutná/neznám to/
možná ochutnám

Různé potraviny (1-3x)

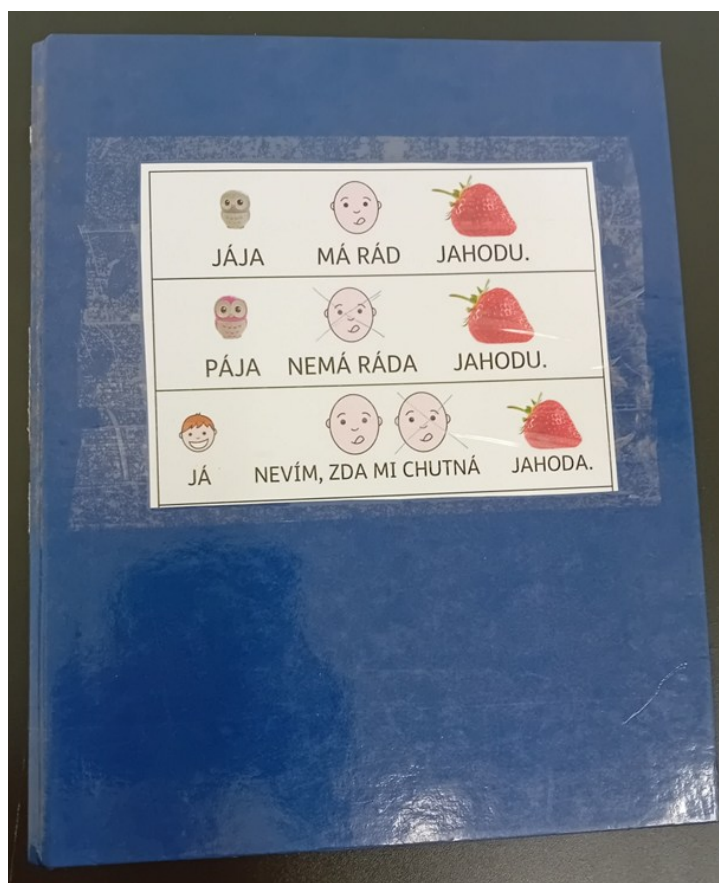
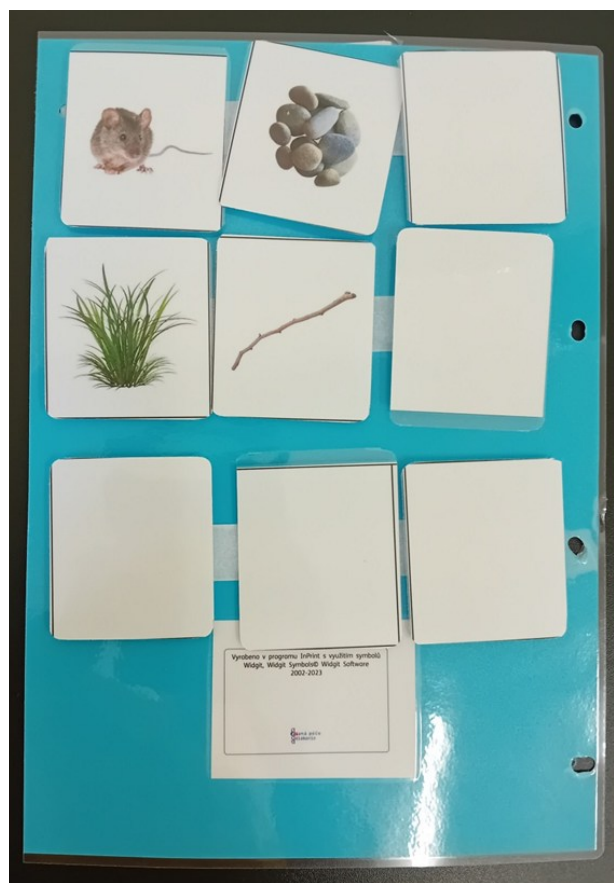
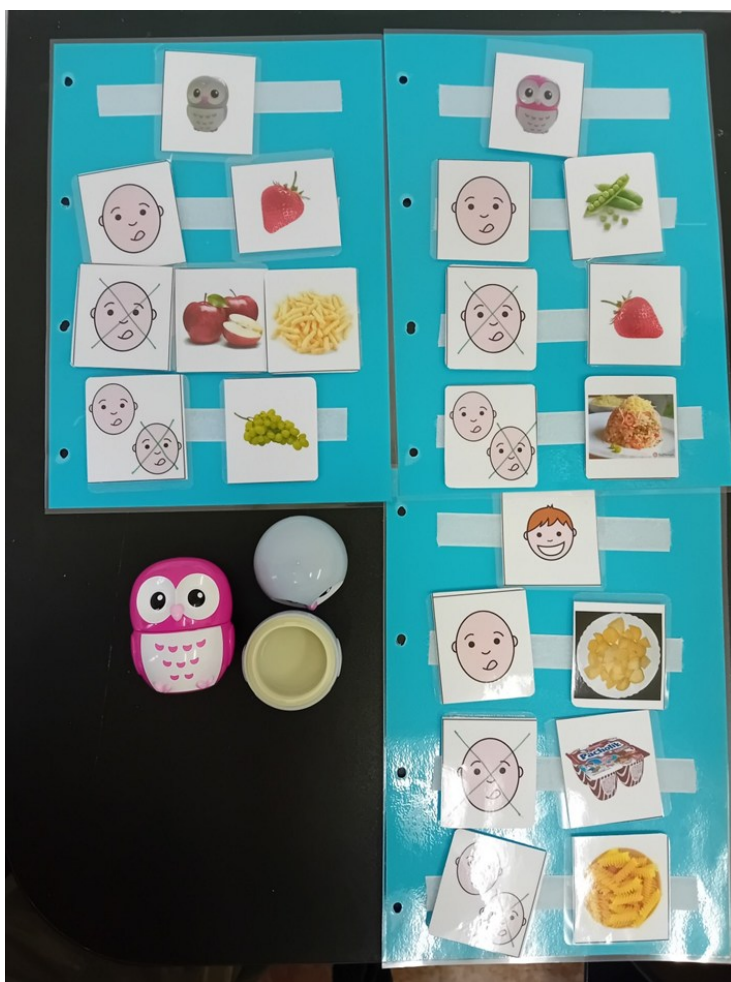
Tráva, kameny, klacek, myš

Prázdné kartičky na doplnění – lihovým fixem (Obrázek/jméno dítěte, rodiče, ne/oblíbeného jídla apod.)

INSPIRACE:

- Do desek dáváme - přiřazujeme, co kdo *má/nemá rád*. Co chutná Jájovi? Co ještě neochutnal? Jak to má Pája? A kluk nebo holka? A jak to máme my doma?
- Jednotlivé listy z desek můžeme vyndat a porovnávat, kdo má rád stejná jídla nebo naopak někomu nechutná to, co má jiný oblíbené.
- Kartičky můžeme z desek vyndat a přiřazovat na hromádky k postavičkám Soviček. A také si můžeme sami dávat před sebe, co komu *chutná/nechutná*, co možná ochutnám.
- Mezi obrázky potravin jsou i obrázky toho, co se *nejí* (*kameny, tráva, klacek*) a kartička *myši*, která může chutnat sovám, ale ne lidem. Je legrace říkat si, co nejíme, co by nám určitě nechutnalo. Přemýšlet nad tím, že někomu něco chutná, ale někomu jinému vůbec ne.
- Sovám můžeme do břichů dávat reálné potraviny. Sovičky mohou zkusit různá neznámá jídla a zjišťovat, zda jim chutnají nebo nechutnají.
- Můžeme hrát bez kartiček s reálnými potravinami. Jen si před sebe každý dá obrázky – *chutná mi/nechutná mi/možná bych ochutnal* a k obrázkům nosí reálná jídla.

Vlasta Spilková, poradkyně rané péče

SENZORICKÉ BOXÍKY

Často s rodinami bádáme, jak motivovat děti k vlastní aktivitě, jak podpořit rozvoj komunikace, které aktivity jsou dobré na trénování motoriky a spoustu dalšího. Většině dětí, ať už s většími či menšími či vůbec žádnými obtížemi pak pomáhá si věci osahat, prakticky vyzkoušet, sám vymýšlet, co s tím atp. A jednou z možností, jak k tomu přistoupit, může být tzv. smyslohraní (nebo také cizím pojmem Sensory play).

A co to vlastně je? Název hodně vypovídá – doslova hraní všemi smysly. Jsou to aktivity, které podporují objevování a zkoumání světa kolem sebe prostřednictvím smyslových podnětů či smyslových hraček. Lze se zaměřit jak na stimulaci či přijímání informací přes jeden smysl, tak vytvořit aktivitu tak, aby využívala více smyslů najednou. Není nutné se vázat jen na konkrétní věk. Tento typ aktivit lze dělat kdykoliv – jen je třeba promýšlet, jaký materiál a pomůcky k tomu zrovna využít.

A co se **smyslohraním** dá rozvíjet?

- komunikace (rozvoj slovní zásoby, používání slov v kontextu)
- porozumění (situaci, slovu, vazbě slov)
- jemná motorika (navlékání, třídění, stavění)
- časová posloupnost (co bude v ději potom)
- zrakové vnímání (stejně versus jiné, zrcadlové vnímání)
- hmatové vnímání (citlivost vůči různým strukturám)
- myšlení (kreativita, fantazie, představivost, logické myšlení)
- sociální a emocionální vývoj (spolupráce, vyčkání, sdílená aktivita; obzvláště, pokud jedno smyslohraní využívá více dětí najednou)
- a cokoli dalšího, co si do vašeho hraní připravíte

Sensory play ve svém originálním podání má pár svých základních pravidel. Prvním je, že se aktivita odehrává v prostoru, ve kterém byla připravena, tedy např. v boxíku, dětském bazénku (když jsou děti třeba více patlavé či rozhazují), na roztaženém igelitu atp. Návazně na to takový model hraní počítá s tím, že pokud děti vyhazují materiál ven, samy si ho sbírají dovnitř (nebo s lehkou dopomocí, ale je to jejich hrou). A druhým velkým pravidlem je, že senzorické hraní děti zkoumají samy, s vlastní fantazií a vlastními inovacemi do hry. Člověka pak může překvapit, čeho všeho je dítě schopné...

Naše boxíky, které vám tu ukazujeme, tato pravidla také ctí: Ač jsou nachystané s konkrétním materiálem ke konkrétním aktivitám, které jsou připsané v návodu u knížky, počítáme s tím, že dítě si boxík nejprve prohrabe samo, samo si vyzkouší, co se s jeho obsahem dá dělat, a až poté, co bude dítě samo nasyceno, zkusíme mu do toho vložit řízenější nápady, které vám do něj předkládáme.

Boxíky jsme se snažily naplnit co nejrozmanitějšími a hmatově zajímavými materiály, volily jsme přírodniny, látky, luštěniny, prostě „co dům dal“. Inspirovaly jsme se knížkami a vybíraly jsme materiály s podobnými vlastnostmi, například u knížky se zimním motivem jsme využily silikonové chladicí kostky do pití, u lesní knížky to byly například šišky či mech. Stačí popustit uzdu své fantazii a přesně tak si podobný boxík můžete vyrobit i vy sami doma. Součástí výroby vašeho boxíku může být i právě vymýšlení, co do něj dáme, společně s dítětem.

Anna Opatrná a Daniela Horáčková, poradkyně RP

INSPIRACE NA DOMÁCÍ SENZOHRÁTKY

Občas senzohraní vypadá velmi lákavě, ale chybí inspirace na to, co vlastně konkrétně využít a jak to použít. A tak sepisují množství praktických tipů od nápadů na materiál až po konkrétní hrátky. Všechny zmíněné materiály a hrátky jsou prakticky odzkoušené, buď v rané péči, nebo v mém předchozím zaměstnání, jako funkční. Občas však kvalita výrobního materiálu není u všeho stejná (např. různé kvality kukuřičných škrobů), a tak se výsledek přeci jen může trochu lišit.

Jaké materiály využít?

Není třeba se bránit ničemu, obecná zkušenost napovídá, že děti si vyhraji se vším od obalů, toaletního papíru, přes kus klacku až po velmi propracované hračky.

přírodniny

- šišky, kaštiny (jak ten hnědý uvnitř, tak celá zelená koule), žaludy, bukvice
- kůra, listy, kořínky, větve, jehličí
- písek (čistě koupený), kameny, tráva, květiny
- voda

potraviny – syrové či uvařené

- cizrna, čočka, hrách, rýže, těstoviny
- kukuřičný a bramborový škrob (obojí dobré od Amylonu)
- tapiokové perly, kukuřičné krupky
- bílý jogurt
- olej, ocet, jedlá soda
- potravinářská barviva (dobré práškové barvy od značky Detecha)
- šumáky (asi nejlepší efekt dělá magnezium, dobrý je i vitamín C)
- fazole – při sněžení syrových jsou jedovaté, lze je tedy použít pouze pro děti, které na 100% nejedí vše, co potkají

„z kumbálu“ aneb co se nám může válet doma

- roličky toaletního papíru, toaletní papír, kapesníky, utěrky, papíry
- knoflíky, zbytky látek, bavlnky
- tekuté lepidlo (dobrá zkušenost s Herkulesem a UHU)
- pěna na holení, mýdlo, prostředek na mytí nádobí

- sádra
- balonky, kelímky, brčka, příbory a další nádobí, kladívka
- injekční stříkačky bez jehel
- tempery, vodovky, pastelky, voskovky a další výtvarné potřeby
- vodní perly - taktéž nepoužitelné pro děti, co dávají věci do pusy, jejich jedlou variantou jsou tapiokové perly

Tipy a recepty na konkrétní aktivity

A jaké konkrétní aktivity se dají vymyslet?

Jedlá modelína

- 300 ml vody
- 150 g hladké mouky
- 75 g soli
- 2 lžíce octa
- 1 lžíce oleje
- potravinářské barvivo
- dle zájmu vonné esence na ovonění

Nejprve ve vodě rozmícháte olej, ocet a barvivo. Do teflonové pánve/hrnce (ozkoušeno, že v jiném nádobí se hmota okamžitě napálí na stěny) nasypete mouku a sůl a zalijte vodu s přimíchanými surovinami. V tento moment lze případně dokapat vonné esence.

Následně směs vaříme na mírném až středním plameni. Po cca 2 minutách už je vidět, že se hmota lepí k sobě. V tu chvíli míchejte usilovně dál, dokud to hmota dovolí. Ke konci vznikne velká koule, se kterou téměř nepůjde manipulovat, ale stále je dobré ji otáčet a prohřívát. Tím docílíme toho, že bude mouka dobře zahřátá a nasáklá tekutinami a nebude pak celá modelína lepit. Následně odsuňte na studenou část sporáku a nechte ve stejné nádobě vychladnout. Buď se s ní dá rovnou hrát nebo v uzavíratelné nádobě uskladnit v lednici. Při udržování a dobrém skladování vydrží i déle než měsíc.

Sliz vhodný i pro jedlíky

- 250 ml vody
- potravinářské barvivo
- 2 lžíce jemného prášku ze psyllia

Psyllium rozmícháte s trochou barviva ve studené vodě. Následně se směs vylije na pánev a jemně zahřívá. Nemělo by se to vařit. Neustále se míchá a obrací do té doby, dokud nedosáhnete požadované konzistence. Výsledná podoba by neměla lepit a ulpívat na rukou a měla by se krásně táhnout a být měkká.

Sliz nevydrží dlouho, druhý den je obvykle už tuhý. Tuhý ale lze využít třeba na nácvik stříhání, když se z hmoty vyválí placka.

Kinetický písek

- 1 kg hladké mouky
- hrnek kukuřičného škrobu
- hrnek kakaa (pokud chceme, aby měl opravdu pískovou barvu, jinak lze obarvit potravinářskými barvivy místo kakaa i na jiné barvy)
- půl hrnku oleje (přilévat pomalu, občas u některých značek mouky a škrobu stačí i méně)

Vše se smíchá a vznikne domácí, jedlý kinetický písek.

Tento recept, pokud se písek bez nečistot dobře ukládá do uzavíratelné nádoby a do lednice, vydrží klidně až rok.

Šumivá hlína

- 3 hrnky hladké mouky
- 1 hrnek jedlé sody
- ¾ hrnku kakaa
- ½ hrnku oleje
- pytlík kyseliny citronové

Mouku, sodu, kakao, kyselinu citronovou a olej smícháme do ucelené hmoty, která strukturou bude připomínat hlínu (trochu drží, ale zároveň se trochu drolí).

Hlínu lze využít např. tak, že se do ní zahrabou figurky dinosaurů a děti je pak jako archeologové vyhrabávají ven; postaví se do ní auta a hraje se na stavbu; schovat do hlíny kamínky, které děti pinzetou loví atd.

Po vyhrání si s ní tímto způsobem může dítě vzít pipetu a na hlínu začít kapat ocet - uvidí, jak hlína hodně šumí. Vyšumělá hlína pak lze využít podobně jako Oobleck níže.

Oobleck (ne-newtonovská kapalina)

- 1 díl kukuřičného škrobu
- 0,5 dílu vody
- dle obměn lze obarvit

Smícháme 1 díl kukuřičného škrobu s 0,5 dílem vody. Dobře mícháme. Vznikne tekutina, která při jemném dotyku funguje jako tekutina, avšak při tvrdém plácnutí do ní či když vezmeme trochu do ruky a zmáčkeme, drží chvíli pevně.

Oobleck lze využít třeba na hmatové hledání schovaných věcí, pohrávání se silou v ruce (obzvláště u dětí hypotonických či dětí, které neumí odhadnout svou sílu), při nabarvení na hnědo lze využít jako bahno třeba do boxíku s farmářskými zvířaty, která lze následně ve vedlejší mističce s čistou vodou kartáčkem umývat.

Oobleck po hraní vydrží v lednici cca týden.

Na další tipy na senzohrátky se můžete těšit zase v příštím vydání Zpravodaje

Daniela Horácková, poradkyně rané péče

I JÁ JSEM MALÝ MUZIKANT...

Mnozí s vás rodičů hledají ve svém okolí vhodný kroužek, kde by se děti cíleně zabavily, něco se naučily a kde se budete cítit i vy bezpečně, i když vaše dítě je třeba jen neposeda...

Jeden takový v Praze ve Vysočanech objevila naše klientská rodina. Možná stejnou zkušenost uděláte i vy a ve vašem regionu. Poboček je totiž víc a nejen v Praze, ale i v Plzeňském kraji. A díky franchise se Malý muzikant může objevit také ve vaší lokalitě...

Rodiny mají možnost ukázkové lekce zdarma, po ní se mohou rozhodnout, zda budou v kroužku pokračovat.

**MALÝ
MUZIKANT**
ŽIVÁME, TANČÍME A HRÁME SI

ČESKÁ HUDEBNÍ ŠKOLA PRO DĚTI

I já jsem malý muzikant...

Jsem maminka tříapůlleté holčičky a na hudebně pohybový kurz Malý muzikant jsem se Sofinkou začala chodit, když jí byly necelé dva roky.

Začátky byly trochu náročné, protože Sofinka je hyperaktivní dítě a ze začátku moc nespoupracovala, ale naštěstí máme moc milou paní lektorku Alenku a ta nechává dětem dostatek volnosti, a pokud vyloženě nedělají moc veliký hluk a nenarušují hodinu, tak leccos toleruje.

Každá hodina Malého muzikanta začíná tak, že se písničkou budí sluníčko. Během písničky se lektorka přivítá se všemi dětmi jejich jménem a také vítá všechny dospělé – maminky, tatínky, babičky, chůvy... Děti po vzbuzení „opravdové“ sluníčko zavěsí, aby celou hodinu na všechny svítilo, a na konci hodiny je zase uspávají, pak následují melodické písničky, některé se opakují každý týden, jiné jsou

tematické. Při písničkách se děti pohybují a napodobují paní lektorku, která pohyby trpělivě předvádí. Dále je součástí hodin tvoření, v ceně kurzu je i pracovní sešit, ve kterém se vystřihuje, nalepuje a vybarvuje obrázek tematicky k dané hodině. Jinou pravidelnou aktivitou je „hra na hudební nástroje“. Třeba na bubínek, na který děti vybubnovávají jednotlivá slova. K dispozici jsou také další nástroje, na něž děti hrají, a lektorka Alenka je přitom doprovází na ukulele a zpívá písničky. Následné uklízení nástrojů mají rády snad všechny děti včetně Sofinky. Časem se Sofinka začala více zapojovat a jsem ráda, že se dostane mezi své vrstevníky. Pokud se stane, že nemůžeme přijít z důvodu nemoci nebo jiné překážky, je možné hodinu odhlásit na webu a náhradní hodinu využít v budoucnu. Celkově se mi hudebně pohybový kurz Malý muzikant moc líbí, protože je naplněn pozitivní atmosférou a všem jde o to, aby se v něm děti cítily dobře a něco se naučily.

HH

HŘIŠTĚ NA PRAZE 3

Kam s dětmi na hřiště?

Rodiče ve městě často hledají v místě svého bydliště, případně i dál, vhodné hřiště pro své děti. Prvním článkem bychom chtěli zahájit sérii tipů na aktivní trávení volného času – nejen v Praze.

Budeme rádi, když nám pomůžete, a těšíme se na další příspěvky.

Tentokrát na Praze 3

V roce 2015 otevřela městská část Praha 3 díky evropským dotacím moc pěkné víceúčelové hřiště v Habrové ulici.

Na své si přijdou děti všech věkových kategorií, i náctiletí.

Hřiště je oplocené se vstupní bránou na pojezdu. Dominuje mu pryžová in-line dráha po jeho obvodu, která svými vlastnostmi skvěle poslouží pro nácvik jízdy na odrážedlech a později na šlapacím kole. Větší část je totiž na rovince, pak následuje menší výjezd a na druhé straně menší sjezd.

Střed hřiště je rozdělen na tři části. První je betonová barevná plocha s umělými boulemi na freestyle jízdu na čemkoli, umělou lezeckou stěnou a velkým dřevěným altánem. Druhá část je sítí oplocené

hřiště na různé míčové hry s dvěma basketbalovými koši a dvěma dětskými brankami, které lze dle potřeby přenášet. A konečně poslední třetina hřiště se pyšní komplexem hrazd na cvičení a klasickými herními prvky pro menší děti. To znamená, že nechybí houpačky, plachtou zastíněné pískoviště a krychličkový hrádek se skluzavkou.

Nejsou zde klasické lavičky, ale nahrazují je dřevěné a betonové trámy.

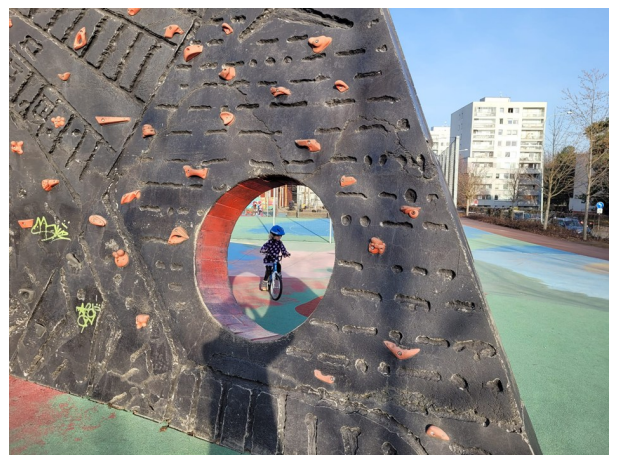
Součástí hřiště je dřevěný domek se zázemím pro správce a dvě toalety. Dámské WC je zároveň bezbariérové. Toalety jsou čisté, udržované. Po areálu je rozmístěno několik odpadkových košů.

Krom zimní sezóny je v areálu v provozu zdobná kašnička s pitnou vodou.

K dokonalosti snad chybí jen kiosek s občerstvením. Ve vzdálenosti asi 200 metrů od hřiště se ovšem nachází venkovní restaurace Onix, kde lze případně občerstvení zakoupit.

Příjemný pobyt!

Zuzana Hofmannová

Copyright © červen 2025 Raná péče Diakonie
All rights reserved.

Redakční práce: Alice Pexiederová
Sazba: Lucie Černíková
Ilustrace s ručičkami: Martin Rybář
Autorka postavičky z titulní stránky: Galina Miklínová

Pracoviště Rané péče Diakonie:

Machatého 683/10, Praha 5
Domažlická 1159/9, Praha 3
Vídeňská 9, Klatovy
Pod Tratí 232, Teplice

Kontakt:

tel: 235 518 392
e-mail: info@rana-pece.cz
www.rana-pece.cz
www.facebook.com/RanaPeceDiakonie
www.instagram.com/rana_pece_diakonie

Jsme součástí **Diakonie ČCE - Střediska celostátních programů a služeb**

Čajkovského 1640/8
130 00 Praha 3

www.scps.diakonie.cz

Ředitel: David Michal

Jsme členy

Vedoucí rané péče:
Mgr. Anna Slováčková

Koordinátorka:
Petra Dušánková

Poradkyně rané péče:
Mgr. Barbora Jiráková
Mgr. Alena Kunová
Mgr. Pavla Foster Skalová
Mgr. Veronika Strenková
Bc. Alice Pexiederová
Bc. Monika Menclová, DiS.
Mgr. Alexandra Chomiszaková
Mgr. Vlasta Spilková
Mgr. Eva Vedralová
PhDr. Kateřina Štinglová
Bc. Sabina Havrilčová
Mgr. Daniela Horáčková
Bc. Jana Javorská
Mgr. Radka Pochobradská
Mgr. Anna Opatrná
Mgr. Silvie Rážová, DiS.
Mgr. Pavla Těhníková
Bc. Olga Cudlínová
Mgr. Valentýna Novotná
Bc. Barbora Kremlová (na RD)
Mgr. Kateřina Cingl (na RD)
Mgr. Andrea Šírová, DiS. (na RD)

Sociálně právní poradenství:
Mgr. Lucie Černíková

Děkujeme paní **Jitce Rohanové** za první korektury textů a **všem statečným přispěvatelům** za chuť se s námi podělit o své zkušenosti.

**NEMÁTE-LI ZÁJEM ZPRAVODAJ DOSTÁVAT, NAPIŠTE PROSÍM VÁŠ POŽADAVEK
NA INFO@RANA-PECE.CZ.**